

Državna smotra 31. saziva MGA "Juri Žakan"

GLAGOLJAŠKA ŠKRINJICA

Roč, 15. srpnja 2024.

Glagoljaška škrinjica, br. 25, 2024. g.,
list Male glagoljske akademije "Juri
Žakan", Roč.

Promotivni letak MGA

Mateja Činko, mag. educ.

Vizualni identitet MGA

Bojan Đorđević, grafički dizajner

Glavna urednica Glagoljaške škrinjice

Božena Žugec, prof.

Grafička urednica Glagoljaške škrinjice

Stanka Svetličić, prof.

Himna MGA

Toni Pernić / Danijel Načinović

Video spot MGA

Marin Cvetko

Čuvari sna

Darko Černeha, prof.

Nina Štefančić, mag. educ.

Kuharice

Gordana Srdar, Snježana Jambrošić,

Patrizia Šterpin, Dejana Jerman

Domari

Robert Benčić, Marin Krančić, Arian Bašić

Spremačice

Anđa Gadžić, Selma Sprečo

Organizatori

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Agencija za odgoj i obrazovanje

Suorganizator

Grad Buzet

Priredivač

Osnovna škola „Vazmoslav Gržalja“, Buzet

RADNI TIM 31. SAZIVA Male glagoljske
akademije „JURI ŽAKAN“ ROČ

VODITELJICA I KOORDINATORICA

Maristela Rabak Tomašić, prof.

ZAMJENICA KOORDINATORICE

Mateja Činko, mag. educ.

GRAFIČKA RADIONICA

Živa Kutnjak Crnić, prof.

LITERARNO-SCENSKA RADIONICA

Maja Stanković, prof.

NOVINARSKA RADIONICA

Božena Žugec, prof.

POVIJESNA RADIONICA

Žarko Berić, prof.

RADIONICA DIZAJNA

Silvija Golja, mag. lik. ped.

LIKOVNO-KERAMIČARSKA RADIONICA

Zlata Tomljenović, dr. sc.

RADIONICA MOZAIKA

Eni Šuperina Rožić, mag. educ.

MEDIJSKA I WEB RADIONICA

Mateja Činko, mag. educ.

ŽAKNIĆI 31. SAZIVA MGA

Osnovna škola Ante Starčevića Lepoglava

Mirjana Vusić, prof.

Klara Belčić, Sara Šumečki, Emily Vusić-Barlek

Osnovna škola „Ivan Benković“, Dugo Selo

Danijela Jalžabetić, prof.

Marija Čižmek, Lorena Dedić, Ivana Sakač, Tena Tuđa

Osnovna škola Marina Getaldića, Dubrovnik

Ana Lokas, mag. educ.

Mare Bušnja, Luke Saltarić

Osnovna škola Petrijanec

Aleksandra Damjanić, mag. educ.

Dora Črnica, Noa Furjan, Marko Kovačić, Hana Posavec, Dora Tomašek

Osnovna škola Nikole Hribara, Velika Gorica

Ivana Đaković, prof.

Maria Ćuk, Jakov Grahovac, Lana Marušić, Lena Miletić, Matej Turković

Osnovna škola Tužno

Andreja Klen-Barlović, prof.

Mirta Đunđek, Victoria Kolar, Tes Lambreščak, Mihaela Marić, Petra Šestak

Osnovna škola „Josipdol“

Mirjana Grubišić, mag. prim. educ.

Mario Franjković, Tara Magdić, Gabriel Rahan, Marta Turudić, Noa Živanović

Osnovna škola Vladimira Nazora Pazin

Ena Paris, mag. educ.

Leonard Feher, Ana Ivetić, Maja Perčić, Ivana Rotar

Osnovna škola Vladimira Gortana, Žminj

Samanta Jakus, mag. educ.

Marta Kresina, Lena Orbanić

Osnovna škola Marija Bistrica

Anita Klemar, prof.

Antonia Hercigoja, Karlo Klemar, Sara Kuntić, Ivan Micak, Marta Prugovečki

Osnovna škola Vladimira Nazora-Krnica

Martina Valić, prof.

Nikola Lučić-Jozak

Osnovna škola Vladimira Nazora Rovinj

Scuola elementare „Vladimir Nazor“ Rovigno

Valentina Pauletić, mag. educ.

Ana Ivančić, Matija Lazarić, Rafael Peteh, Gea Štigl

Osnovna škola Divšići

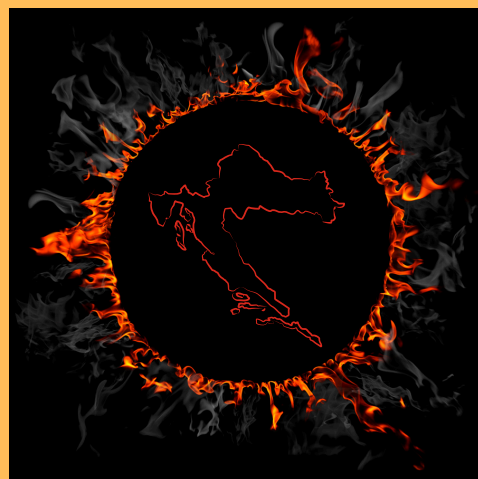
Mateo Percan, stručni prvostupnik

Matija Divšić

Osnovna škola „Vazmoslav Gržalja“, Buzet

Mateja Činko, mag. educ.

Stela Drljača, Sara Flego, Laura Grbac, Olga Marušić, Olivia Roland, Dora Samsa, Leon Tomašić

ԾԱՅՈՒՆՔՆԵՐԱՄԱՅԻՄՆԵՐ ԵՒ ՄԻՈՒՆԻՑԱՐ ԳՐԻՒՆԴԱՅԻՄՆԵՐԸ ՌԿԻՍԵՅՄՈՑՈՒՄՔ

RADIONICA MOZAIKA

Eni Šuperina Rožić, voditeljica radionice
Samanta Jakus, mentorica

MEDIJSKA I WEB RADIONICA

Mateja Činko, voditeljica radionice

SREDNJOŠKOLKE:

Maja Bejuk

Ela Ciliga

Erin Gržentić

Leona Pučak

SREDNJOŠKOLKE:

Ana Klarić

Ena Marija Nemarnik

Leticija Prodan

Maja Banovec

Ema Živoder

DRUŠTVENE MREŽE NA MALOJ GLAGOLJSKOJ AKADEMIJI

Naše srednjoškolke volonterke potrudile su se da svi zanimljivi trenuci provedeni na MGA budu ovjekovječeni te dostupni na društvenim mrežama.

<https://mga-roc.org>

<https://www.youtube.com/@malaglagoljskaakademija1503>

<https://www.instagram.com/mala.glagoljska.akademija/>

<https://www.facebook.com/MgaJurizakan/>

UVODNA RIJEČ

Dragi čitatelji,

ove se je godine održao 31. saziv Male glagoljske akademije u prekrasnom Roču.

Žaknići su od 1. 7. 2024. do 5. 7. 2024. sudjelovali u različitim, zanimljivim i edukativnim aktivnostima koje su potaknule njihovu znatiželju i maštu.

Osnovni je cilj Male glagoljske akademije, koja okuplja učenike šestih razreda iz čitave Hrvatske, upoznavanje, učenje, čuvanje i njegovanje glagoljske pismenosti.

Tema ovogodišnjeg saziva bila je Glagoljica – ognjište riječi.

Koordinatorica Male glagoljske akademije, Maristela Rabak Tomašić, na svečanom je otvorenju naglasila da se u Roču s ponosom njeguje riječ - riječ kao početak, kao okupljanje, kao snaga, kao ognjište oko kojeg se brižno čuva hrvatski i glagoljaški identitet.

U ovogodišnjem broju Glagoljaške škrinjice trudili smo se popratiti sve te aktivnosti, sve iskrice, svu rasplamsalu vatru riječi koja se odvijala na ovogodišnjem sazivu.

Rad je bio organiziran u šest radionica, u literarno-scenskoj, novinarskoj, povijesnoj, grafičkoj, likovno-keramičarskoj, radionici dizajna te u dvije radionice za srednjoškolce, radionici mozaika i medijskoj radionici.

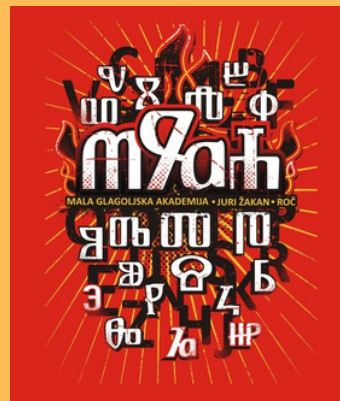
Članovi novinarske radionice marljivo su dokumentirali sva događanja na MGA, intervjuirali su mnoge osobe, pisali članke, izrađivali Rječnik čakavsko-kajkavskog narječja, kvizove...

Žaknići su rado sudjelovali u svim aktivnostima te je Mala glagoljska akademija postala živo ognjište na kojem je žario plamen znanja, znatiželje, veselja, marljivosti i kreativnosti.

Iz tog razloga pozivamo vas da pročitate u ovogodišnjem broju Glagoljaške škrinjice što su sve žaknići radili i kako su se snašli na MGA.

Iskreno se nadamo da ćete uživati u čitanju.

Marta Prugovečki i Božena Žugec
urednice novinarske radionice

ŽAKNIĆI U RAZGLEDU PREKRASNOG ROČA

U ponedjeljak, 2. 7. 2024., žaknići su u pratnji vodiča Harija Vidovića prošetali lijepim Ročem.

Prva destinacija žaknića bila su Vela vrata koja krasi grb u kojem je na glagoljici napisana riječ Roč, kula koja predstavlja štit Roča, a sam grb krasi i slovo S.

Roč se u dokumentima spominje prvi put 1064. i podignut je navrh brda koje je od Buzeta udaljeno 8 km.

Druga destinacija, koju su žaknići posjetili, bio je top kod kojega su slušali legendu o teti Beti. Legenda je bila zanimljiva i smiješna tako da su se svi žaknići toplo nasmijali uz nju.

Treća destinacija bila je crkva sv. Roka. Jako je mala i oslikana je freskama koje se ne smiju dirati kako bi se naša baština što duže očuvala.

Četvrta destinacija bila je župna crkva sv. Bartola. Pokraj župne crkve sv. Bartola nalazi gotička crkvica sv. Antuna. Na zidovima ima sačuvane posvetne križeve od kojih je jedan posebno važan jer je u njemu cijela glagoljska azbuka tzv. glagoljski abecedarij iz 12. st. Spomenik Jurju Žaknu koji je napravio Želimir Janeš je ispred župne crkve.

Vidikovac Želimira Janeša i Mala vrata bila su posljednja destinacija. Pogled je zadivljujući za avanturiste jer tko se rano budi, može ovdje uživati u izlasku sunca.

Baš je zanimljiv taj Roč. Pa ako imate prilike posjetiti ga, iskoristite je!

Sara Kuntić

VEČERNJI PROGRAM PONEDJELJAK, 1. 7. 2024.

Svečano otvorenje Male glagoljske akademije

Svečano otvorenje 31. saziva Male glagoljske akademije održalo se 1. 7. 2024. u dvorištu PŠ Roč. Osim sudionika MGA na svečanosti su se okupili kako stanovnici Roča tako i obližnjih mjesta. Program je vodio Alan Poropat, a sve prisutne pozdravila je koordinatorka MGA Maristela Rabak Tomašić, ravnateljica OŠ „Vazmoslav Gržalja“ Jadranka Bartolić Muzica i pročelnica Upravnog odjela za opće poslove, društvene djelatnosti i razvojne projekte Grada Buzeta Elena Grah Ciliga.

Vokalna skupina Vetta na početku svečanog programa izvela je pjesmu „Naranča“. Nakon pjesme uslijedila je predstava „Uputa krsnika Mihe“ (Istra Inspirat) u kojoj su se pojavili likovi iz mitova i legendi iz Istre i Kvarnera. Glavni glumac predstave davao je gledateljima upute kako preživjeti u Istri ovih 5 dana. Predstava je bila smiješna i zabavna, ali i interaktivna jer je simpatični glumac uključio djecu i žakniće u predstavu. Govorio je kako se obraniti od štriga. Naime, štrige su vještice i nekoć su se često okupljale na raskrižju sela pa su krsnici (osobe koje posjeduju natprirodne moći te štite ljude i životinje od zlih sila) tamo gradili kapelice kako bi ih otjerali. Orko, živina, sitan stvor, demon koji putnike navodi da se izgube, ima glavu jarca i svinjsku njušku i papke, također je bio lik u ovoj interaktivnoj predstavi. Žaknići su saznali da se od njega treba braniti posebnim gestama.

Mora je također dobila ovdje svoje mjesto. Ona, naime, nema svoj pravi fizički izgled, nego često poprimi izgled muhe ili moljca. Kad napadne, potrebno joj je postaviti pitanje u obliku zagonetke koju je gotovo nemoguće riješiti, npr. Koliko je kapi vode u moru? ili Koliko zrnaca pijeska ima u pustinji?.

Macić je u narodnom vjerovanju malen, vrlo lijep čovjek. I taj se je lik pojavio u predstavi. Žaknići su saznali da on dobro vraća dobrim, a zlo kažnjava zloćom.

Vokalna skupina Vetta je za kraj izvela još dvije pjesme.

Žaknići su pomalo umorni, ali puni dojmova, otišli nakon otvorenja na počinak.

UTORAK, 2. 7. 2024.

Žakniće je 2. 7. 2024. na Malim vratima dočekala Vila Mila koja im je pričala priču „Babina Bilka” na interaktivan i zabavan način te time pokazala da je bajka učiteljica života.

Nakon bajke su žakničima ravnateljica OŠ „Vazmoslav Gržalja” Jadranka Bartolić Muzica i prof. hrvatskog jezika i povijesti Kristina Pavletić Prodan predstavile knjigu „Škole ud enbot”.

Knjiga je nastala u sklopu školskog projekta 2020./21. godine koji se provodio u MŠ Buzet, PŠ Vrh, PŠ Roč i PŠ Lanišće. Knjiga je namijenjena svima koji su željni novih znanja i spoznaja o prošlosti hrvatskog osnovnog školstva na Buzeštini u razdoblju nakon Drugog svjetskog rata. Na tom području je u prošlosti bilo preko 30 zgrada u kojima se odvijala nastava. U knjizi se nalaze fotografije, različita dokumentacija, isječki iz novinskih članaka, podaci iz Spomenica škola kao dokumentacijska građa važna za izučavanje ovoga dijela naše prošlosti. Posebna pažnja posvećena je malim školama na ovom području, sjećanjima bivših učenika i djelatnika kako bi se kroz njihove osobne priče uvidjele promjene razvoja hrvatskog osnovnog školstva.

Knjiga je posvećena svim bivšim, ali i sadašnjim učenicima i djelatnicima s ciljem upoznavanje jednog dijela zavičajne prošlosti.

Nakon prezentacije knjige žaknići su se vratili u dvorište škole. Tamo je nastupio ročki ŽKUD „Renato Pernić” čiji orkestar čine svirači limenih puhaćih glazbala. Vješti svirači uveseljavali su žakniće stranim skladbama švedske pop grupe ABBA, M. Jacksona, ali i hrvatskih pjesmama poput skladbe „Ta tvoja barka mala”.

Publika je pjevala s njima i pljeskom im davala ritam tijekom izvedbi.

Nakon programa žaknići su otišli u svoje spavaonice na još malo druženja dok ih nije svladao san.

Lena Miletić

SRIJEDA, 3. 7. 2024.

U srijedu, 3.7. 2024., u Roču su žaknići sudjelovali u večernjem programu. Prvo su gledali predstavu Vile Mile pod nazivom „Mala vila”. Vila Mila je u predstavu ponovno interaktivno uključila žakniće.

Nakon predstave žaknići su gledali male zvijezde udruge „Mali veliki mikrofon”, a kroz program ih je vodio voditelj udruge Alan Poropat.

Prvo je nastupila Eliza Andrejević pa Lara Pernić s pjesmom Melodrama.

Žaknići su te večeri gledali predstavu dramske skupine iz OŠ „Vazmoslav Gržalja” Ljetni problemi moderne obitelji koju vodi učiteljica Ida Prodan Kranjčić. U predstavi su žaknići vidjeli koje probleme imaju unuci i bake te kako funkcionira sukob generacija. Učenici su sami osmislili tekst za tu predstavu.

Nakon predstave žaknići su nastavili slušati izvođače udruge „Mali veliki mikrofon”.

Ema i Lucy izvele su pjesmu Moj prijatelj Anu ljubi. Josipa Paladin iz Lupoglava pjevala je pjesmu Dvije zvijezdice, a Natali Bilović i Zara Bratović iz Roča pjevale su pjesmu Život nije siv.

Pjesmu NLO izvele su Petra i Tea, a Lada Pernić pjevala je pjesmu Lažni svijet.

Na kraju je ponovno nastupila Eliza Andrejević s pjesmom Imuna na strah.

Žaknićima se jako svidio večernji program, pjevali su pjesme i pljeskali.

Rafael Peteh, Noa Živanović

ČETVRTAK, 4. 7. 2024.

Svi žaknići su jedva dočekali četvrtak, 4. 7. 2024.

Na taj dan večer je započela s Vilom Milom koja je žaknićima pričala hrvatsku narodnu bajku „Kraljeva kći“. Vila Mila tražila je među žaknićima junake i junakinje što je svima bilo smiješno i vrlo zabavno.

Nakon bajke Vile Mile nastupale su mažoretkinje iz Buzeta koje su očarale publiku svojim akrobacijama i pokretima.

Osim toga i žaknići su pokazali svoje pjevačko i plesačko umijeće, a kroz program su ih vodile Sara Kuntić i Marta Prugovečki.

Potom je uslijedilo nešto što su čekali svi žaknići... To je bio GLAGOLITIC PARTY. DJ Zoky je za žakniće puštao pjesme koje su svi znali. Svi su plesali, pjevali i zabavljali se! Neke od pjesma bile su stari hitovi, a čule su se i nove pjesme. Neki od hitova koji su u žaknićima probudili nostalgiju bili su Hajde da ludujemo, Bižuterija i još mnogi drugi... Taj je program trajao do ponoći i nakon toga su svi žaknići otišli na počinak jer ih je sutra, 5. 7. 2024., čekao naporan dan, realizacija završne priredbe.

To je bio jedan od najboljih dana koji su žaknići proveli na Maloj glagoljskoj akademiji!

Sara Kuntić

PETAK, 5. 7. 2024.

Peti dan saziva Male glagoljske akademije žaknići su proveli u pripremanju završnog programa.

Na završnoj večeri svaka se radionica predstavila scenskom igrom u kojoj je pokazala istraživački i kreativno-stvaralački proces, svoj način učenja glagoljice i njene uporabe i primjene u svakodnevici, kao i druženje i zajedništvo u radionicama.

Članovi novinarske radionice pripremili su Rječnik čakavsko-kajkavskog narječja, izradili su magnetne, straničnike, oslikavali lepeze i kockice te privjeske s motivima glagoljice.

Grafička radionica izložila je blokiće, šeširiće i pernice ukrašene tehnikom cijanotipije. U ponudi likovno-keramičarske radionice pronašli su se satovi, medaljoni, ukrasni tanjurići, radionica mozaika pripremila je za prodaju mozaike s prikazom glagoljskih slova ili motiva Roča, a radionica dizajna predstavila je oslikane torbe i naušnice.

Na predstavama su žaknići odlično glumili i svi su bili vrlo ponosni. Jako su se zabavili i bilo im je lijepo.

Završni program i izložba nastali su u pet dana istraživanja i stvaranja u koje su bila uključena i predavanja o prvoj hrvatskoj tiskanoj knjizi i tiskarskom stroju, izlet Alejom glagoljaša, natjecanje pod nazivom GlagoMatika i večernji programi.

Svojom su nazočnošću završnu svečanost uveličali: Vesko Nikolaus, viši savjetnik i pomoćnik ravnateljice Agencije za odgoj i obrazovanje, Jadranka Bartolić Muzica, ravnateljica Osnovne škole „Vazmoslav Gržalja“, viša savjetnica i predsjednica državnog povjerenstva Ivana Jurjević Jovanović, pročelnica Upravnog odjela za opće poslove, društvene djelatnosti i razvojne projekte Grada Buzeta Elena Grah Ciliga, akademik Josip Bratulić te dugogodišnji prijatelj MGA gosp. Vinko Filipović, ravnatelj Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

Koordinatorica Male glagoljske akademije, Maristela Rabak Tomašić, uručila je zahvalnice svim voditeljima radionica i ostatku radnog tima.

Žaknići su na kraju otpjevali himnu MGA te se tako oprostili od Male glagoljske akademije pokazavši svoju kreativnost i zadovoljstvo. Istome se nadamo i sljedeće godine na 32. sazivu u Roču!

Medijska i web radionica, Rafael Peteh, Božena Žugec

ԼՐԱԿՈՒՄՆԵՐԻ ԵՒՄՆԱԿՆԵՐԻ

Lena: Hvala Vam!

Lena: Hvala!

Lena: Hvala!

Lena Miletić

ՊԵՆԻՔՏՈՂԻ ԵՐՈՇՅԱՆՔՆԻ

Sudionici grafičke radionice koriste se u izradi svojih radova tehnikom cijanotipije. To je fotografski proces koji daje sliku cijan plave boje, a bio je popularan u inženjerskim krugovima do sredine 20. st. Efektna je predivna plava boja koja nastaje djelovanjem sunca, a njome su žaknici ukrasili šeširiće, blokiće, pernice... Naravno da je u prvom planu tih radova bilo glagoljičko slovo.

Voditeljica grafičke radionice je Živa Kutnjak Crnić.

Žaknice novinarske radionice, Marta Prugovečki i Sara Kuntić, napravile su intervju s voditeljicom grafičke radionice, Živom Kutnjak Crnić i sa žaknicima te radionice pa pročitajte što su saznale.

Marta: Kako se zovete?

Živa Kutnjak: Živa Kutnjak.

Marta: Koliko dugo radite i sudjelujete u radu Male glagoljske akademije?

Živa Kutnjak: Puno godina, ponekad nisam vodila radionice, no rekla bih da moja suradnja s MGA traje 12 godina.

Marta: Kako se osjećate dok radite s djecom?

Živa Kutnjak: Odlično. Volim to raditi.

Marta: Što se radi u grafičkoj radionici?

Živa Kutnjak: Svašta, počeli smo s cijanotipijom, ali bitan je otisak. Cijanotipija inače nije grafička tehnika, ali je otisak, tako da sve što budemo radili, bit će otisak.

Marta: Što vam se sviđa u radu s djecom?

Živa Kutnjak: Mladost, veselje...

Marta: Dok niste radili ovdje, je li vam nedostajala MGA?

Živa Kutnjak: Pa malo je.

Marta: Hvala na suradnji.

Marta: Kako se zoveš?

Noa: Ime mi je Noa.

Marta: Kako ti se sviđa na MGA?

Noa: Pa, lijepo mi je, radionice su dobre i sviđa mi se.

Marta: Jesi li upoznao neke prijatelje u radionicama?

Noa: Da!

Marta: Hvala!

Marta: Kako se zoveš?

Gea: Ime mi je Gea.

Marta: Kako ti se sviđa na MGA?

Gea: Super je....

Marta: Jesi li na radionici stekla neke nove prijatelje?

Gea: Da, puno njih.

Marta: Super, hvala!

ԵՌՄՆՃՅԵՃՎՈՒ ՄԵՃԹՈՒԽՐԵՒ

U radionici dizajna žaknici oslikavaju torbe, ruksake te izrađuju naušnice s glagoljskim motivima.

Voditeljica radionice je Silvija Golja.

Novinarke Marta Prugovečki i Sara Kuntić razgovarale su s voditeljicom radionice dizajna i sa žaknicima te radionice pa pročitajte što su saznale.

Sara: Kako se zovete?

Silvija Golja: Silvija Golja.

Sara: Koliko dugo radite i sudjelujete u aktivnostima Male glagoljske akademije?

Silvija Golja: Ovo mi je prva godina.

Sara: Kako se osjećate dok radite i družite se s djecom?

Silvija Golja: Odlično! Ovo nam je već drugi dan druženja i stvaranja i super se zabavljamo. Prekrasno nam je u Roču. Same pohvale za sve.

Sara: Što radite u radionici dizajna?

Silvija Golja: U njoj oslikavamo torbe i ruksake. Naši proizvodi su praktični.

Sara: Hvala Vam na suradnji!

Sara: Kako se zoveš?

Antonio: Zovem se Antonio.

Sara: Kako ti se sviđa na MGA?

Antonio: Jako mi je zanimljivo. Radimo zanimljive crteže i proizvode.

Sara: Jesi li na radionici stekao nekakva nova prijateljstva?

Antonio: Na radionici sam upoznao neke nove prijatelje, a u sobi, u kojoj spavaju dječaci, upoznao sam mnogo novih prijatelja. Nisam se nadao da ću ih toliko upoznati.

SARA: Odlično! Hvala na suradnji.

Sara: Kako se zoveš?

Hana: Zovem se Hana.

Sara: Kako ti se sviđa na MGA?

Hana: Odlično je!

Sara: Jesi li upoznala na radionici neke nove prijatelje?

Hana: Upoznala sam mnogo novih prijatelja s kojima se super slažem.

Sara: Super! Lijepo se provedi na MGA.

Sara Kuntić i Marta Prugovečki

ԹՅԱՅՈՒՄԵՅ-ՀԱՆԻՄՑԻՆԵՐԻ ԵՐԾՔՅԵՃՎԻ

U likovno-keramičarskoj radionici žaknici se prvo upoznaju s procesom izrade keramike. Nakon toga izrađuju glinene posude, reljefe, satove... Potom se osušena glina peče, boja i glazira.

Voditeljica likovno-keramičarske radionice je Zlata Tomljenović.

Rafael Peteh, naš novinar, napravio je intervju s voditeljicom likovno-keramičarske radionice, ali i sa žaknicima te radionice pa pročitajte što je saznao.

Rafael: Kako se zovete?

Zlata Tomljenović: Zlata Tomljenović.

Rafael: Koliko dugo radite i sudjelujete u aktivnostima Male glagoljske akademije?

Zlata Tomljenović: Ovo mi je 21. godina.

Rafael: Kako se osjećate dok radite i družite se s djecom?

Zlata Tomljenović: Uvijek se osjećam jako dobro, od djece se uvijek može očekivati nešto nepredvidljivo, zanimljivo i to je uvijek novi doživljaj.

Rafael: Što radite u keramičarskoj radionici?

Zlata Tomljenović: Radimo keramiku: prvo napravimo predmet od gline pa ga malo uredimo, obojimo, glaziramo, onda pečemo prvi put pa drugi put i tako nastaje keramika.

Rafael: Hvala!

Rafael: Kako se zoveš?

Jakov: Zovem se Jakov.

Rafael: Kako ti se sviđa na MGA?

Jakov: Pa dobro je, družimo se i radimo.

Rafael: Jesi li na MGA upoznao neke nove prijatelje ili prijateljice?

Jakov: Da.

Rafael: Hvala.

Rafael: Kako se zoveš?

Dora: Zovem se Dora.

Rafael: Kako ti se sviđa na MGA?

Dora: Pa jako mi je zanimljivo.

Rafael: Jesi li na MGA upoznala neke nove prijatelje ili prijateljice?

Dora: Pa da, upoznala sam puno novih prijateljica.

Rafael: Hvala.

Rafael Peteh

ԹՃՍՍՁԵԻՆԵՅ-ԳՎՅԵԳԻ ԵԻՍԽՅԵՃՎԻ

U literarno-scenskoj radionici žaknići pripremaju predstavu za završni program. Aktivnosti su dinamične i raznovrsne: pišu se tekstovi, glumi se... Voditeljica literarno-scenske radionice je Maja Stanković.

Ana Ivančić, naša novinarka, napravila je intervju s voditeljicom literarno-scenske radionice. Sa žaknićima te radionice napravila je intervju Dora Samsa pa pročitajte što su sve saznale.

Ana: Kako se zovete?

Maja Stanković: Maja Stanković.

Ana: Koliko dugo radite i sudjelujete u aktivnostima Male glagoljske akademije?

Maja Stanković: Otprilike 15 godina.

Ana: Kako se osjećate dok radite i družite se s djecom?

Maja Stanković: Osjećam se uvijek veselo, znatiželjno i uzbuđena sam oko toga što će mi reći i što će me pitati i kako ćemo zapravo zajednički, u toj našoj komunikaciji i susretanju, stvoriti nešto čega prije nije bilo. Naravno, poveznica je uvijek glagoljica. Tema saziva je „Glagoljica - ognjište riječi” pa smo se mi sad okupili kao oko nekog ognjišta, odnosno bavimo se pojmom vatre kao simbolom topline i svjetlosti, zanima nas što vatra znači za ljudski rod, a što riječ, odnosno pismenost, točnije glagoljica kao simbol pismenosti, znanja i učenja.

Ana: Hvala.

Ana Ivančić

Dora: Kako se zoveš?

Matija: Matija Lazarić.

Dora: Kako ti se sviđa na MGA?

Matija: Jako je lijepo. Ovdje ima puno učitelja koji nas zapravo nadgledaju da sve bude u redu i hrana je dobra.

Dora: Jesi li stekao nekakva nova prijateljstva?

Matija: Da, puno prijatelja, svi su iz sobe i ima nas 17 u sobi i baš je super.

Dora: Kako se zoveš?

Lana: Lana Marušić.

Dora: Kako ti se sviđa na MGA?

Lana: Jako je lijepo iskustvo i super mi je.

Dora: Jesi li na radionici upoznala neke nove prijatelje?

Lana: Jesam, puno sam ih upoznala, a pogotovo sam se sprijateljila s onima koji su sa mnom u sobi.

Dora Samsa

ԸՆԾԱԽԱՆԵՔ-ԳՎՅԵԳՆԻ ԵՒՄՃԱՔՃՎԻ

ՔԱՐԱՃՔԻՆՈՒՆԻ ԵՒՄԵՃՔՔՆՈՒ

Sudionici novinarske radionice prate sva događanja na Maloj glagoljskoj akademiji: pišu izvješća, intervjuiraju sudionike MGA... Svi njihovi radovi moći će se pročitati u novinama koje se zovu Glagoljaška škrinjica.

Voditeljica novinarske radionice je Božena Žugec s kojom su žaknići napravili intervju koji možete ovdje pročitati.

Novinari: Kako se zovete?

Božena Žugec: Ime mi je Božena Žugec.

Novinari: Koliko dugo radite i sudjelujete u aktivnostima Male glagoljske akademije?

Božena: 2016. i 2017. godine bila sam ovdje u funkciji mentorice. 2018., 2022. i 2024. godine vodila sam novinarsku radionicu.

Novinari: Kako se osjećate dok radite i družite se s djecom?

Božena Žugec: Izvrsno. Na Maloj glagoljskoj akademiji vlada posebna energija. Rad s mladim ljudima me oplemenjuje. Uvijek sakupim neke nove ideje koje implementiram u nastavne procese.

Novinari: Što radite u novinarskoj radionici?

Božena Žugec: Prvenstveno pišemo tekstove za naše digitalne novine koje se zovu Glagoljaška škrinjica: intervjuiramo sudionike Male glagoljske akademije, pratimo sva dnevna događanja, večernji program... Uz to u radionici oslikavamo lepeze, kockice za igru, izrađujemo privjeske, straničnike, magnete, Rječnik čakavsko-kajkavskog narječja i pripremamo završnu priredbu. Novinari su vrlo svestrani i kreativni u svom stvaralaštvu.

Novinari: Hvala Vam na suradnji!

Intervjuirali novinari Male glagoljske akademije

ԵՌՈՒՅՁՅԵՃՎԻ ՄԱԹՈՒՃՅԻ

Sudionice radionice mozaika su srednjoškolke koje izrađuju prekrasne mozaike. Voditeljica radionice mozaika je Eni Šuperina Rožić.

Novinarke Marta Prugovečki i Sara Kuntić razgovarale su s voditeljicom radionice mozaika te sa srednjošgolkama pa pročitajte što su saznale.

Marta: Kako se zovete?

Eni Šuperina Rožić: Zovem se Eni Šuperina.

Marta: Koliko dugo radite i sudjelujete u aktivnostima Male glagoljske akademije?

Eni Šuperina Rožić: Prvi put sam bila ovdje prije 9 godina.

Marta: Kako se osjećate dok radite i družite se s djecom?

Eni Šuperina Rožić: Pa osjećam se mlađe, tada sam u dobrom društvu, jako je veselo i dinamično. Osjećam se dobro i ugodno.

Marta: Što radite u radionici mozaika?

Eni Šuperina Rožić: U ovoj radionici radimo mozaik, motive Roča, naravno azbuku, glagoljicu i povezujemo slova s motivima grada. Sve radimo u različitim bojama i oblicima. Sve je pojednostavljeno, ali zabavno.

Marta: Što Vam se sviđa kod djece?

Eni Šuperina Rožić: Kod djece mi se sviđaju njihove ideje. Sviđa mi se kako na svoj način slažu mozaik. Svako ima svoj način slaganja mozaika i na taj način su posebni.

Marta: Hvala Vam.

Marta: Kako se zoveš?

Maja: Zovem se Maja.

Marta: Kako ti se sviđa na MGA?

Maja: Jako mi se sviđa i drago mi je da sam došla.

Marta: Jesi li na radionici upoznala neke nove prijatelje?

Maja: Upoznala sam mnogo ljudi, baš zato što sam volonterka. Cure koje sam upoznala su izvrsne i jako sam se zbližila s njima.

Marta: Hvala!

Marta: Kako se zoveš?

Ema: Zovem se Ema.

Marta: Kako ti se sviđa na MGA?

Ema: Lijepo mi je i učiteljica mi se jako sviđa.

Marta: Jesi li na radionici upoznala neke nove prijatelje?

Ema: Jesam, jako su dragi!

Marta: Hvala na suradnji!

Sara Kuntić i Marta Prugovečki

ՄԵԴԻԱԿԱԴՐՈՆԻՔ ԵՎ ՎԵԲ ԵԴՐՈՆԻՔԻ

Medijska i web radionica priprema objave za društvene mreže, fotografira sva događanja na Maloj glagoljskoj akademiji te surađuje s novinarskom radionicom oko izrade novina pod nazivom Glagoljaška škrinjica. Voditeljica medijske i web radionice je Mateja Činko.

Novinarke Marta Prugovečki i Sara Kuntić razgovarale su s voditeljicom medijske i web radionice te sa srednjoškolcima pa pročitajte što su saznale.

Marta: Kako se zovete?

Mateja Činko: Zovem se Mateja Činko.

Marta: Koliko dugo radite i sudjelujete na aktivnostima Male glagoljske akademije?

Matea Činko: Od 25. saziva, znači već 6 godina.

Marta: Kako se osjećate dok radite i družite se s djecom?

Matea Činko: Možda je nekad malo naporno, zapravo je svima naporno jer radimo 24 sata dnevno, ali zadnji dan, kad vidim radost djece i pokoju suzu, osjećam se ispunjena radošću.

Marta: Što radite u medijskoj radionici?

Matea Činko: Voditeljica sam medijske radionice, tu sa srednjoškolcima pokušavam zabilježiti sve trenutke koje će zapravo djeca pamtit i čitav život.

Marta: Što Vam se sviđa kod djece?

Matea Činko: Kod djece mi se sviđa to što vole istraživati, što su puni ideja i što su jako kreativni.

Marta: Hvala.

Marta: Kako se zoveš?

Eni: Zovem se Eni.

Marta: Kako ti se sviđa na MGA?

Eni: Pa zanimljivo je surađivati s ostalim sudionicima radionica.

Marta: Jesi li upoznala na radionici neke nove prijatelje?

Eni: Pa jesam, upoznala sam ih mnogo, neke u sobi, a dosta i u radionicama.

Marta: Hvala na razgovoru.

Marta: Kako se zoveš?

Ella: Ella.

Marta: Kako ti se sviđa na MGA?

Ella: Sviđa mi se, jako je zanimljivo i žao mi jer nisam mogla biti ovdje kao učenica šestog razreda, ali sam zato sada ovdje kao volonter.

Marta: Jesi li upoznala na radionici neke nove prijatelje?

Ella: Jesam i jako mi je drago zbog toga!

Marta: Hvala!

ԾՈՒՀՔԸԿՑ

ըի

ԵՐԹՈՐԻՑԿՑՏՈՑԱԿ
ԹՈՒՔՆԱԴԻՒՔՐՈՑԱԿ
ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ

Մեր հայրենիքի մշակութային ժառանգությունը Գեղարվեստական

U utorak, 2. 7. 2024., žaknići su razgledali tiskarski stroj.

Predavanje je u više navrata održao prof. Frane Paro.

Glagoljska tiskara nalazi se uz Vela vrata (glavni ulaz u grad Roč). U tiskari se mogu vidjeti početci tiskarstva, kako su se i od čega su se izrađivala i tiskala slova.

Prof. Frano Paro pokazao je žakničima neke vrste papira (papirus, pergamena). Uz to je naglasio važnost kvalitete papira i moguće problema štampanja slova na papiru.

U tiskari se nalazi tiskarski stroj koji je sličan Gutenbergovom. Prof. Paro je žakničima pokazao kako se tiska na tiskarskom stroju. Upoznao ih je i s olovnim slovima u tiskari i trdom koji je potreban da bi se ta slova postavila na samo dvije stranice. Ispričao im je kako se je pripremala tinta, koje je promjene Gutenberg uveo u njezinu pripremu te kako se je ona ravnomjerno raspoređivala na slova: najprije tamponima, a kasnije valjkom. Profesor Paro je žakničima pokazao i kako radi tiskarski stroj.

Naši su žaknići shvatili koliko je vremena i truda trebalo uložiti u stvaranje i tiskanje neke knjige. Čitavo vrijeme mogli su postavljati različita pitanja koja su ih zanimala u vezi tiskare i tiskarskog stroja. Osim toga pažljivo su slušali profesora kako bi nešto naučili.

Bilo im je jako zanimljivo.

Sara Kuntić i Marta Prugovečki

ԳԼՈԳՄԱԿԱ

U srijedu, 3. 7. 2024., od 18:00 do 19:00, žaknići su se okupili u dvorištu PŠ Roč gdje su sudjelovali u online matematičkom natjecanju pod nazivom GlagoMatika.

Autor GlagoMatike je Tomislav Beronić koji je ujedno bio i voditelj ovog natjecanja u Roču. GlagoMatika je izrađena po uzoru na knjigu "Modruški urbar" kneza Bernardina Frankopana. Natjecatelji se natječu u 10 razina od kojih je prva najlakša, a posljednja najteža. Broj bodova ovisi o brzini i točnosti rješavanja zadataka, dakle samo točno riješen zadatak donosi bodove. Natjecanje sadrži više tipova zadataka od kojih su neki: prepoznavanje jednoznamenkastih brojeva, prepoznavanje dvoznamenkastih brojeva, prepoznavanje troznamenkastih brojeva, zbrajanje dva broja i zbrajanje tri broja. Zadataka prepoznavanja na svakoj razini ima pet, a zadataka zbrajanja osam. GlagoMatika je natjecanje koje traje jedan sat pa se igra može ponavljati više puta dok se ne ostvari idealan broj bodova.

I žaknići su se natjecali u prepoznavanju i zbrajanju glagoljskih brojeva.

Cilj igre bio je pokušati riješiti što brže i točno zadatke. Pobjednik je onaj tim koji skupi najviše bodova. Bodovi su se skupljali ovisno o tome koliko je zadatak brzo riješen, a bodove donose samo točni odgovori. Ukupno je sudjelovalo 6 timova, u svakom timu po 3 člana. Svaki tim predstavljao je po jednu radionicu. Prvo mjesto osvojila je likovno-keramičarska radionica. Drugo mjesto pripalo je grafičkoj radionici, treće radionici dizajna, četvrto mjesto zauzela je povijesna radionica, peto novinarska, a šesto literarno-scenska radionica. Timovi koji su osvojili prva tri mjesta dobili su prigodne nagrade.

Žaknići su se dobro zabavili i pokazali svoje glagoljaško znanje.

Čestitamo svim sudionicima!

Dora Samsa i Božena Žugec

ՄԻԴԱՅԻՄ Զ ԵԿԹՅԱԴԵՆՆԻՄՈՒԽԵՐԹ ՄՃԹԻՄԻԻ ՐՅԻ ԹՈՒԿԱՅԵԹ ԵՃՄԹԱՅՅՈ ՄԵՍԱՅԵԿԻ Զ ՄՃԹԻՄԻԻ ԿԵՅԹՈՒԻ ԵՅՍՈՒԿԻ

U srijedu, 3. 7. 2024., ispred crkve sv. Bartola, žaknićima su predstavljene dvije važne i vrijedne knjige, Misal po zakonu rimskog dvora i Misal kneza Novaka.

Priču je žaknićima započela Mirjana Pavletić, predsjednica Katedre Čakavskog sabora Roč i to s faksimilom Misala kneza Novaka. Svi žaknici su pozorno upijali sve informacije i saznali da se originalni Misal kneza Novaka čuva u Austrijskoj nacionalnoj knjižnici u Beču.

Osim toga saznali su da je faksimil Misala kneza Novaka najljepše ukrašena knjiga, teži 7 kilograma, da je papir napravljen od ovčje kože i da pojedini listovi papira na ukrasima imaju zlatne listiće. Replika knjige napravljena je 2020. godine i ima oko 600 minijatura, neke prikazuju evanđeliste te ima 550 stranica. Misal je pisan uglatom glagoljicom, pripada crkvenoj književnosti, sadrži puno inicijala. Knjiga je nastala u Lici, u Krbavi. Jedan primjerak postiže cijenu od otprilike 2670 eura. Misal su u prošlosti kupili ljudi iz Nugle za 45 zlatnika i služio je kao predložak za tiskanje Misala po zakonu rimskog dvora.

Knjiga je kupljena 1405. godine i na posljednjoj stranici je žakan Juri napisao rukom „Vita, vita, štampa naša gori gre!“ i time poručio svima da se naša štampa razvija.

Misal po zakonu rimskog dvora prva je hrvatska knjiga tiskana na hrvatskom jeziku i to je najstarija knjiga tiskana glagoljicom. Prvi tisak, u crnoj i crvenoj boji, objavljen je 22. 2. 1483., na dan kada se obilježava Dan hrvatske glagoljice i glagoljaštva.

Žaknici su smjeli listati knjige i u tome su uživali.

Sara Kuntić i Marta Prugovečki

ՌԵՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԵԾՈՐՆԵՐԻ ՄԻՒԿՆԵՃՎԻՏ Ե ՌԿՈՄԵՆԴԱԿԱ ՌԵՅԵՐՈՅԱՄ ԼԵՈՒՍՈՋՄԵՆՏԱՄ

U petak, 5. srpnja 2024., u Roču, na Vidikovcu Želimira Janeša, ispod ladonje, žaknići su bili na druženju s akademikom Josipom Bratulićem, vrhunskim poznavateljem starije hrvatske književnosti, a pogotovo glagoljaštva.

Druženje žaknića i prof. Josipa Bratulića moderirao je na dinamičan način u formi razgovora dr.sc. Zoran Lukić, vanjski predavač na Zagrebačkoj školi ekonomije i menadžmenta.

Profesor Bratulić je žaknićma pričao o povijesti glagoljice, nastanku Aleje glagoljaša i Čakavskog sabora koji ima nekoliko Katedri. Spomenuo je i važnost Ročkog glagoljaškog bijenala (znanstveni skup koji je djelovao kao posebna Katedra Čakavskog sabora) čiji je cilj bio predstavljanje glagoljaške baštine. Prof. Bratulić rekao je žaknićima da kada dođe u Istru da tada živi u središtu svijeta. U ovom području, naime, postoji mnogo glagoljskih spomenika koji govore o našoj pismenosti i iz njih možemo mnogo toga naučiti.

Žaknići su sve pozorno pratili i slušali i bilo im je vrlo zanimljivo.

Rafael Peteh

ԱՅՈՒՄՆԻ ԱՅՈՒՄՆԻ ԵՒ ԱՌԻՄԵՅԱՐ ԳՈՐԻԻԳՈՅԸՆԻԲԶԱՐ ԻԿԻՈՆԵԱՑԱՑՈՒՄՔ

Ulogu Vile Mile na Maloj glagoljskoj akademiji igra prof. Maja Stanković, voditeljica literarno-scenske radionice. Vila Mila je žaknićima predstavila 3 bajke pod sljedećim nazivima: Babina Bilka, Mala vila i Kraljeva kći. Vila Mila priča bajke na interaktivan način, upliće žakniće u priču koji je razvijaju, žaknići spašavaju junake, sami postaju junaci i na osebujan način unose dinamiku u bajku koja je učiteljica života.

Žaknići su imali zadatak napisati pismo na glagoljici Vili Mili i to tako da se užive u ulogu kraljevića iz jedne bajke, a najuspješnije pismo bilo je nagrađeno. Treće mjesto osvojila je Sara Kuntić, drugo mjesto je zauzela Victoria Kolar, a 1. mjesto osvojile su Marta Prugovečki i Ivana Sakač.

Iskrene čestitke!

Božena Žugec

ՎՅՁՀՅԵՒԵԾՃԿՃ - ԴՈԴԻՒԴՅՈԴԻՒՐԻԵԾՃԿՃ

Dok su žaknići u četvrtak, 4. 7. 2024., pješačili kroz Aleju glagoljaša pod stručnim vodstvom prof. Mihaljevića, vrijedne Ročanke i naši voditelji radionica zajedno s učenicima nižih razreda pa čak i onim još manjima, izrađivali su cukerančice - glagoljančice u prostorima Lovačkog doma Roč.

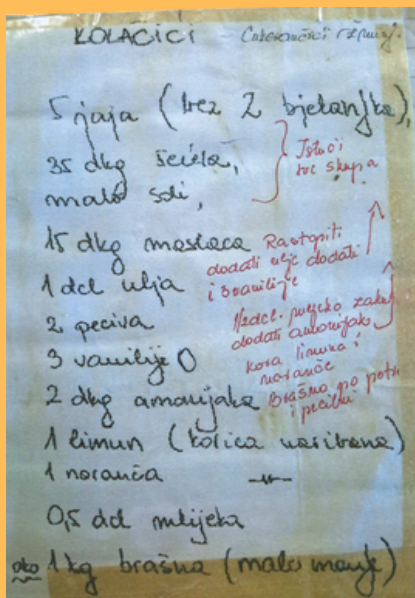
Hvala Ročankama koje su sudjelovale, a one su: Dolores Zornada, Sonja Fabris, Mirela Nemarnik, Nada Pernić, Vlasta Mikolavčić, Mira Vivoda i Eda Krulčić.

Hvala i obitelji Pauletić za brašno.

I, naravno, Lovačkom društvu Roč na ustupljenom prostoru.

Ako dobro izoštrite svoje oči promatrajući ovaj recept, možda vam svima za rukom pođe i samostalno pripremiti naše ukusne cukerančice - glagoljančice.

Medijska i web radionica

ՈՐԵՐԱՅԻՄ ՄԾԻՐԱՐԾ ՅՈԾ ԿԵԾԻԾՃԿ

Žaknići su u petak, 5. 7. 2024., nakon ručka, posjetili i muzej gospođe Ede Krulčić i tamo su vidjeli razne stare uporabne predmete s kolodvora i različitih drugih mjesta. Također su mogli vidjeti i kako su izgledale i druge prostorije u kućanstvu. Nakon razgledavanja muzeja ljubazna Ročanka Eda Krulčić počastila je žakniće ukusnim fritulama i sokom.

Božena Žugec

ՄԱՅԻՆԱԿԱՆ ԵՆԵՐԵՃԻՄ, ԹԱՌԻՒՄ ՅՈՒ ԳՈՐԻՒԴԱԳՈՐԻՄԻՔՆՅՈՒՆ, ԻՅՈՐԱԵ ԳՈՐԻՒԴԱԳՈՐԻՄՈՒՄՔԷ

Zamjenica glavne urednice novinarske radionice, Lena Miletić, napravila je intervju s Tomislavom Beronićem, autorom GlagoMatike. Što joj je sve otkrio, saznajte ovdje.

Lena: Kako se zovete?

Tomislav Beronić: Ja sam Tomislav Beronić, zmaj od glagoljice, član Družbe „Braća Hrvatskoga zmaja“, a ja sam, evo, izabrao da budem zmaj od glagoljice.

Lena: Kako ste došli na ideju da napravite GlagoMatiku?

Tomislav Beronić: Prije, dok sam pripremao knjigu „Priče o Frankopanima“, proučavao sam Frankopane i jedna od važnih knjiga bila je „Modruški urbar“ kneza Bernardina Frankopana iz 1486. g. Knjiga je zanimljiva po tome jer je u njoj knez Bernardin popisao sva svoja imanja i posjede, kmetove i stoku, sve što je imao. Dakle, Modruška županija bila je jako velika i štos je u tome što je knjiga pisana na glagoljici tako da su svi brojevi unutra bili zapisani glagoljicom, a za mene je, kao matematičara i programera, bio izazov pronaći način na koji je on zbrajao brojeve glagoljice i onda sam malo razmišljao pa sam zaključio kako to ide. Slično je kao kad se karta belot, recimo, na takav način se zbrajaju brojevi, a ostalo je sve bila mehanika. Programer sam već 40 godina pa mi nije bio problem napraviti jednu videoigru.

Lena: Zašto volite glagoljicu i GlagoMatiku?

Tomislav Beronić: GlagoMatika je moje djelo, ja sam je izmislio, ja sam autor. Glagoljicu sam zavolio kao dječak, u gimnaziji u Vukovaru smo ja i moj partner u klupi pisali jedan drugome šalabahtere na glagoljici, tako da to profesori nisu mogli pročitati pa je to bio štos, ali to nisu bili neki tekstovi na glagoljici, već jedna riječ možda, ali dovoljno da smo svi bili u matematičkoj gimnaziji jedni teški štreberi.

Lena: S kim surađujete na GlagoMatici?

Tomislav Beronić: Pa sad se već uključilo više od 200 škola i oko 250 mentora i preko 2 300 učenika koji igraju GlagoMatiku, ali glavni suradnici su mi oni koji su od početka bili tu, od prvog dana. To su: Mirjana Grubišić koja je danas tu na Maloj glagoljskoj akademiji, Stanka Svetličić iz OŠ Kajzerica iz Zagreba, Irena Juričić koja je tajnica u školi u Ogulinu, Martina Valec-Rebić koja je živa mašina glagoljice, a i pisala je knjigu i priručnik o učenju glagoljice, i mislim da je ona faca u cijeloj toj priči, tako da je to onaj najuži krug. I naravno moja obitelj, moja kćer Dora koja je stalno tu uz mene. Naravno da se to proširilo. Od jeseni prošle godine, kad smo osnovali Družbu čuvara baštine „Frankopani“, GlagloMatika nije više bila moj privatni projekt, već je postala projekt Družbe. Dakle, tako smo došli na jednu višu razinu i tako promijenili malo sustav natjecanja: kvalifikacijska natjecanja i završno natjecanje koje je ove godine bilo u Kaštelu Dubovac u Karlovcu, i naravno takvo okruženje rezultiralo je time što smo dobili moćne sponzore tako da su oni, koji su bili najbolji, dobili krasne poklone, npr. nekoliko stotina eura.

Lena: Hvala Vam puno!

Lena Miletić

ՐԱՅԱՊՈՍՏԱՐԻ ՀԵՐՏԴՈՅ ՈՐԺ, ԼԾԿՑ, ԱՍԻՐՅԱՆ... ԳՐԻՒՆԳՐԱՐԻ ԵՅՉ

U četvrtak, 5. 7. 2024., u dvorištu PŠ Roč, Mirjana Pavletić, predsjednica Katedre Čakavskog sabora Roč, imala je promociju svoje knjige „Az, buki, vjedi... Glagolja Roč”. To je monografija o radu Katedre Čakavskog sabora Roč. Kroz program je posjetiteljke vodila Ana Pernić.

Temeljit pregled knjige dala je Elena Grah Ciliga, pročelnica Upravnog odjela za opće poslove, društvene djelatnosti i razvojne projekte Grada Buzeta. U knjizi se pojavljuju tekstovi i brojne fotografije kojima se prikazuje isprepletanje prošlosti i suvremenosti.

Svako poglavlje knjige započinje pjesmom koja nas poetskim izričajem uvodi u određeni sadržaj.

I sam urednik knjige Vladimir Pernić čestitao je autorici na uloženom trudu u stvaranje fotomonografije. Zahvalio joj je i poručio da i dalje ustraje u vođenju Katedre Čakavskog sabora Roč.

David Ivić, grafički urednik knjige, naglasio je kako je ovdje riječ o visoko strukturiranom tekstu i može se reći da je knjiga „Az, buki, vjedi... Glagolja Roč” Biblija Roštine i Humštine.

Knjiga ima 370 stranica, krasi je 600 fotografija i mnogo novinskih članaka.

Autorica knjige, Mirjana Pavlečić, zahvalila je svima koji su sudjelovali u stvaranju ovog djela, posebno svom životnom i poslovnom partneru, prof. Vladimiru Perniću, bez kojega ove knjige ne bi bilo. Osim toga naglasila je da je uvijek važno dokumentirati sve jer je život nepresušno vrelo novih ideja, projekata i kroz dokumentiranje svega toga svakom stvaralaštvu se produžuje život.

Na kraju je autorica uručila knjige svojim suradnicima.

Božena Žugec

ИЗМЕНЕТИ РОДОВОДНОСТУ, АВАЏИКОМКОТОДОИМЕНУЧУ ЊАДОИМЕНУЧУА ДАДОИМЕНУЧУЧЕИМЕНУЧУДОИМЕНУЧУ ДОИМЕНУЧУ...ДОИМЕНУЧУДОИМЕНУЧУ ДОИМЕНУЧУ

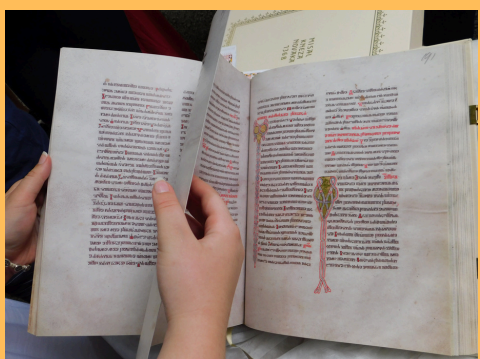
Novinarke Sara Kuntić i Marta Prugovečki intervjuirale su Mirjanu Pavletić, predsjednicu Katedre čakavskog sabora Roč i autoricu knjige „AZ, BUKI, VJEDI... GLAGOLJA ROČ” pa pročitajte ovdje što im je ispričala.

Sara: Što vas povezuje s Malom glagoljskom akademijom i općenito glagoljicom, čakavštinom?

Mirjana Pavletić: Dakle, prvo me s čakavštinom povezuje sam kraj, moj zavičaj. Čakavski govor je moj materinski govor, ja sada govorim standardnim hrvatskim jezikom, ali kod kuće sa svojom djecom, sa svojom obitelji, govorim čakavski i to ročki. Drugo me sa glagoljicom povezuje moja struka, profesorica sam hrvatskog jezika, glagoljicu sam proučavala na fakultetu, ali najviše me s njom povezuje to što sam ovdje, što živim u Roču, a Roč je prepun glagoljice. Oduvijek me interesirala glagoljica, to je moja zavičajna baština i ja to volim, negujem i volim širiti znanja dalje o tome.

Sara: Što vas fascinira kod Misala kneza Novaka?

Mirjana Pavletić: Sve me fascinira. Misal kneza Novaka je remek-djelo. To što je Novak napravio je nevjerojatno, ispisao je prekrasne retke, prekrasne stranice, a da ne govorimo o tome kako su lijepi inicijali, kako su oni ukrašeni, pa minijature evanđelista, to je fantastično.

Sara: U Roču ćete nam predstaviti svoju knjigu. Koja je tema Vaše knjige i koliko dugo ste radili na njoj?

Mirjana Pavletić: U srijedu, 3. 7. 2024., predstaviti ću knjigu koja se zove „AZ , BUKI, VJEDI... GLAGOLJA ROČ“, što znači da Roč priča, živi i njeguje glagoljicu. Knjiga je izašla u povodu 50. godišnjice djelovanja Katedre Čakavskog sabora Roč, to je udruga koja se bavi zavičajnošću, koja se bavi glagoljicom i govori o svim segmentima kojima se ta udruga bavila tijekom 5 desetljeća, od izgradnje Aleje glagoljaša, od Ročkog glagoljaškog bijenala, od dijelom Male glagoljaške akademije koja se onda osamostalila i postala zaista institucija sama za sebe, i od drugih nekih glazbenih programa kojima se bavi Katedra Čakavskog sabora Roč. Dakle, sve je to u mojoj knjizi koju sam pripremala dugo jer je vrlo opsežna, ima puno informacija, puno materijala. Tako da sam je pisala otprilike godinu dana.

Sara: Odakle crpите energiju za sav rad?

Mirjana Pavletić: U mirovini sam godinu dana i kad sam krenula u mirovinu rekla sam samoj sebi: pa ne mogu sad mirovati, moram se nečime baviti i odlučila sam da moram napisati knjigu. Imam energiju jer su to teme koje me zanimaju i one se same po sebi meni nameću, kao da me zovu i govore mi da pišem, istražujem i na kraju o svemu tome i nešto napišem.

Sara Kuntić i Marta Prugovečki

ԱՅՍՏԵՄԻՒԻ ԴԻՄՆԱՅԱԿ ԴՈՒՆԻԴԱՅԴԻՄԻՒԿԻ Խ ՋԳԱՅՈՒԵՅԱԿ ՄԵՋԱՄՍՈՍՁ ԲԱՅՔ. ՄՃԻՒԻԵՒԻ ՄՃԼԻԴԻՄԻՐՅՈՋԿԻ

U četvrtak, 4. 7. 2024., nakon doručka žaknići su obišli pješice Aleju glagoljaša u pratnji profesora Milana Mihaljevića, jednog od vodećih hrvatskih jezikoslovaca i jednog od naših najaktivnijih i najuglednijih predstavnika u međunarodnoj znanstvenoj zajednici te vrsnog poznavatelja hrvatskog glagoljaštva.

Na početku je profesor Mihaljević objasnio žaknićima prvu postaju, odnosno slovo S na glagoljici i što ono predstavlja. Na ostalim postajama žaknićima je objašnjavao povijest glagoljice. Na svakoj postaji žaknići su imali pauzu za pojesti koju grickalicu i popiti vodu ili sok. Nakon duge šetnje koja je trajala oko 2 sata i bila duga 7.5 km stigli su do Huma, najmanjeg grada na svijetu. U njemu su kupili pokoji suvenir ili sladoled. Na kraju su posjetili crkvu sv. Jeronima. Nakon predavanja o freskama u crkvi po žakniće je došao autobus i vratili su se do škole na ručak. To jutro je bilo jako zanimljivo i predavanja su bila jako interesantna.

Marta Prugovečki

Žaknići su vidjeli sljedeće postaje na Aleji glagoljaša i saznali su sljedeće informacije:

1. Stup Čakavskog sabora je prvi spomenik Aleje glagoljaša i ima oblik glagoljskog slova S koje predstavlja um, razum, razlog, riječ i logos.

2. Stol Ćirila i Metodija nalazi se u selu Forčići. Natpis na stolu pisan je trima pismima: latinicom, glagoljicom i ćirilicom. Zanimljivo je da se stol nalazi ispred dva čempresa jednake visine i oni prikazuju Ćirila i Metodija. Stol simbolizira okupljalište znanja i slova.

3. Sijelo Klimenta Ohridskog nalazi se ispod hrasta lužnjaka prepunog imelinih gnijezda. Kameni blokovi predstavljaju stolce na kojima su sjedili učenici. Učiteljsku stolicu krasi natpis pisan glagoljicom i ćirilicom.

4. Glagoljski lapidarij prikazuje 11 replika starih glagoljskih spomenika, a središnje mjesto u Glagoljskom lapidariju zauzima Baščanska ploča.

5. Klanac hrvatskog Lucidara: Lucidar je enciklopedija pisana na glagoljici. U njoj možemo naći znanja iz teologije, astronomije, medicine i zemljopisa.

6. Vidikovac Grgura Ninskog predstavlja veliki kameni blok u obliku zatvorene knjige kako „gleda” u nebo i na prolaznike, a u njega su uklesana tri naša pisma.

7. Uspon Istarskog razvoda: prostor ukrašavaju kameni kipovi te se može vidjeti tekst ISTARSKI RAZVOD. Na podnožju su kamena vrata u obliku glagoljskog slova L.

8. Zid hrvatskih protestanata i heretika predstavlja vrata vječnosti i ona izriču posljednju istinu, istinu važniju od života. Uočljiv je kameni blok u čijoj sredini se nalazi glagoljsko slovo S.

9. Odmorište žakna Jurja sastoji se od 8 kamenih blokova. U sredini se nalazi visoki kameni stup koji podsjeća na zatvorenu knjigu na čijoj je korici uklesan natpis žakna Jurja iz Roča: "Vita, vita, štampa naša gori gre!"

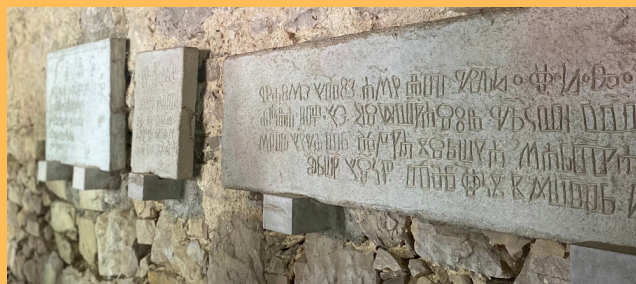

10. Spomenik otporu i slobodi čine 3 kamena bloka, ogromne kocke koje obilježavaju stari vijek, srednji vijek i novi vijek. Težnja slobodi i otpor nasilju utkane su u svaki narod.

11. Vrata Huma načinjena su od velikih bakrenih ploča, imaju teške krilate rukohvate u obliku glave boškarina. Na svakom krilu možemo vidjeti jednu alku, a na njoj se nalazi zapis, koji preveden na suvremeni hrvatski jezik, glasi ovako: „Vrata se ne zatvaraju danju, nema noći u ovom gradu. I nek' ne uđe tko je okaljani."

Humska vrata imaju još jedno važno obilježje. Kalendarij je niz od 12 medaljona što slijede oblik vratnica u obliku luka. Svaki medaljon prikazuje radove u polju i u kući. Prizori iz seoskog života na medaljonima Želimira Janeša nose u sebi povijesnu i suvremenu dimenziju.

Božena Žugec

Մեր քաղաքի քաղաքացիներին և անհյուրընդունաբարձրացներին – հիմնական գլagoljskոյ քաղաքացիներին

Desetak mentora i pratitelja žaknića uputilo se Alejom glagoljaša, odnosno putevima glagoljice koji svjedoče o višestoljetnoj pismenosti na ovom području. Aleja pokazuje put slavenskog i potom hrvatskog glagoljaštva, svjedoči o središtima hrvatske srednjovjekovne glagoljske književnosti na području Istre, naročito mjesta Roča i Huma te njihove okolice.

Više od sedam kilometara između gradića proteže se niz kamenih spomenika od kojih svaki priča svoju priču i svjedok je bogate jezične i povijesne kulture pokrštavanja i opismenjivanja Slavena na ovim prostorima. Iskon bje Slovo / U početku bijaše Riječ – glagoljičko slovo S ponosno stoji na početku Aleje glagoljaša i pokazuje smjer koji vodi do Huma, najmanjeg grada na svijetu koji ponosno stoji na vrhu istarskog brežuljka.

Hodajući cestom zaustavljamo se kod kamenog stola i dvaju ponosnih čempresa – simbola Svete braće Ćirila i Metoda kao začetnika pismenosti među Slavenima. Idejni začetnik priče o Aleji glagoljaša, akademik prof. dr. sc. Josip Bratulić navodi kako je stol kod slavenskih naroda značio mjesto okupljanja, jednako kao i ognjište. Za stol su svi dolazili. Za stolom se okupljala cijela porodica pa smo tako i mi nakon slatkog blagovanja za stolom krenuli dalje prolazeći kraj Sijela Klimenta Ohridskog, najpoznatijeg učenika Sv. Braće.

Nedugo nakon toga zaustavljamo se kod lipe koja ispod svoje krošnje krije Glagoljski lapidarij, jedanaest replika starih glagoljskih spomenika u njihovoj vjernoj kopiji, a počasnno mjesto među prvim spomenicima pismenosti (Valunska ploča, Plominski natpis, Grdoselski, Kninski, Plastovski ulomci...) zauzima Baščanska ploča u svojoj prirodnoj veličini – najznačajniji cjeloviti spomenik hrvatskoga jezika, pismenosti i kulture.

Približavajući se cilju prolazimo pored Klanca hrvatskog Lucidara (srednjovjekovne enciklopedije, iskre i svjetlosti srednjovjekovnog znanja i učenja).

Hum nam je već na vidiku, ali zastajemo kod Vidikovca Grgura Ninskog, hrvatskog biskupa i borca za slavensko bogoslužje i glagoljicu, koji svjedoči o hrvatskoj tropismenoj i trojezičnoj kulturi, navodeći dvije azbuke – glagoljicu i ćirilicu te latinsku abecedu.

Uspon Istarskog razvoda posebno je zanimljivo mjesto na ledini gdje su postavljeni stilizirani kameni kipovi koji ispisuju glagoljička slova spomenutog srednjovjekovnog pravnog spomenika. Usponom prema humskom brežuljku zaustavljamo se kod Zida hrvatskih protestanata i heretika kao simbola istine važnije od života. Žaknići, već umorni od hoda, zastajkuju kod Odmorišta žakna Jurja, vjesnika hrvatskog Prvotiska.

Na samom cilju pred Vratima Huma prof. dr. sc. Milan Mihaljević, vođa našeg glagoljaškog puta, ispričao nam je priču o kalendariju s medaljonima na ulazu u grad koji su sačuvani u starim glagoljskim brevijarima i misalima. Ulaskom u gradić završava priča o Aleji glagoljaša i ulazimo u čaroliju živopisnog Huma koji nas je očarao svojim šarmom i predivnom vizurom.

Žaknići možda nisu bili svjesni veličine i važnosti priče o pismenoj prošlosti kojom su kročili, no zasigurno će im se urezati u sjećanje ljepota ovoga kraja koji ponosno čuva i priča svoju prošlost kao ognjište hrvatskog naroda – jer „iskon bje Slovo“.

Aleksandra Damjanić, mag. educ.

ԹՆԻԿԸՃԿԻՆԵՅԻՐՅ

ԹՆԻԿԸՃԿՄՃ ԵՒ ՊԻՒՄԵՐԻ ԳՈՒՆԻԳՈՅԴԻՐԻՑԻՅԻՐ ԻՆԻՍԵՅՄԻՃԻՐՃ

PRVA NOĆ NA MGA IZ PERA JEDNE DJEVOJČICE

Nakon napornog dana sve djevojčice i svi dječaci su išli spavati u svoje sobe. Tijekom noći stekli smo neka nova prijateljstva i do kasno u noć smo se zabavljali.

Kada nas je čuvarica sna došla posjetiti, samo smo se počele glasno hihotati i pokušale se primiriti. Nakon njezinog odlaska pričale smo do tri ujutro i nakon toga smo utonule u san. Ova je noć za mene bila luda i nezaboravna. Nadam se da je i drugima bila takva.

Marta Prugovečki

PRVA NOĆ NA MGA IZ PERA JEDNOG DJEČAKA

U spavaonicu sam došao oko 22.00. Uzeo sam stvari za kupanje i čekao svoj red. Vratio sam se u sobu dječaka: neki dječaci su se igrali jastucima, dva su se dječaka igrala lovice, a većina ih je gledala utakmicu. U 23.00 soba je bila vrlo mirna. Tada je došla čuvarica sna i ugasila svjetla i svima poželjela laku noć. Onda su krenule spačke. Svi su žaknići počeli pljeskati. Jedan je dječak počeo puštati glazbu. Vladao je interesantan nemir u sobi, nije bilo vremena tada za spavanje. Kada je došao učitelj, nastao je mir i svi smo ipak zaspali.

Rafael Peteh

[illegible]

Dan žaknića započinje buđenjem u sedam sati. U 7.30 žaknići idu na doručak.

Nakon toga, tko želi, ide u dućan i onda sudjeluje u radu radionica. Nakon radionica žaknići imaju pauzu i onda ručak nakon kojeg slijedi popodnevni odmor i rad u radionicama. Navečer žaknići sudjeluju u večernjem programu i svi se zajedno druže i šale.

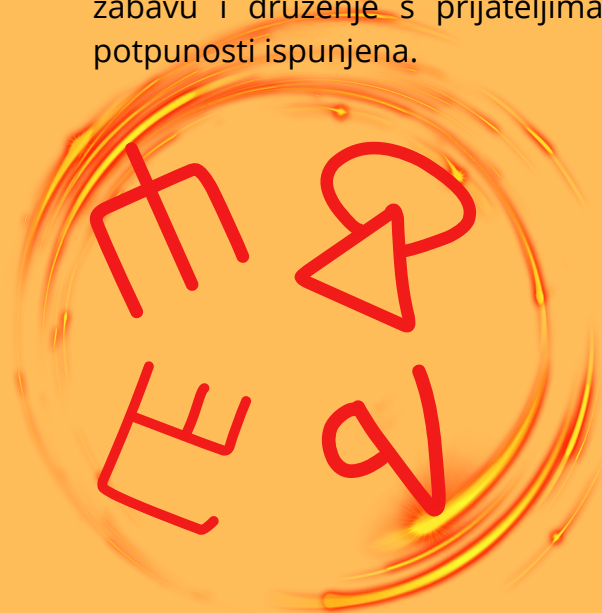
Dora Samsa

Zašto sam došla na MGA?

Prvo me je privukla glagoljica. To je staro pismo, jako sam znatiželjna osoba i mislim da će mi različita znanja koja steknem u životu puno koristiti. Glagoljicu znam čitati i pisati, to pismo znam kao hrvatsku abecedu. Lako je za učenje, treba uložiti malo truda, ali je super za razvijanje moždanih vijuga.

Druga stvar koja me je privukla jest sama organizacija MGA. Palo mi je na pamet da ću ovdje steći puno novih prijatelja. Čula sam da na MGA postoji mogućnost za upoznavanje novih ljudi, prijatelja, učitelja i može se saznati svašta novoga što može doprinijeti mom osobnom razvoju. MGA sam zamišljala kao kamp u kojem učimo i ponavljamo glagoljicu. MGA sam doživljavala kao pustolovinu, avanturu te novo iskustvo. Kad sam došla u Roč, prvo sam bila iznenađena jer je to tako lijepo mjesto. Bilo je tmurno i oblačno, ali je to loše vrijeme brzo prošlo. Trenutno sam vrlo zadovoljna čitavom organizacijom jer nikad nije dosadno, uvijek ima vremena za zabavu i druženje s prijateljima, voditeljima, učiteljima... Moja očekivanja su u potpunosti ispunjena.

Sara Kuntić

ԿՈՄԱՆԴԱՆԵՐ, Ի՞ՆՈՒՆ ԵՅ ԿՈՄԱՆԴԱՆԵՐ ԾՆԻԿՔՑԿՑ ԵՒՒ ՊՅԱԻԻ

Što mi se sviđa na MGA?

Na Maloj glagoljskoj akademiji mi se sviđa to što imamo i doručak i večeru, možemo otići u dućan kupiti grickalice, možemo ostati budni do ponoći, smijemo se pod pauzama družiti s novim prijateljima, učitelji su dobri, imali smo i dozvolu igrati nogomet na igralištu poslije ručka, organizatori nam pripremaju odlične priredbe, dovode orkestre. Oduševljen sam svim aktivnostima.

Noa Živanović

Novinare Rafaela Peteha i Nou Živanovića zanimalo je što se žakničima sviđa na MGA, a što ne pa su intervjuirali nekoliko sudionika različitih radionica. Pročitajte ovdje što su saznali.

Rafael: Što ti se sviđa na MGA?

Žaknica: Radionica keramike, imamo dobru učiteljicu, i ona mi je baš draga. Sviđa mi se mjesto, jako je lijep Vidikovac Želimira Janeša, ima predivan pogled, hrana je dobra.

Rafael: Što ti se ne sviđa na MGA?

Žaknica: Sve je dobro.

Rafael: Hvala.

Rafael: Što ti se sviđa na MGA?

Žaknić: Može se puno toga naučiti, ima puno toga za vidjeti, učitelj iz povijesti je zanimljiv, ima zanimljive teme i uglavnom je sve dobro.

Rafael: Što ti se ne sviđa na MGA?

Učenik: To što smo kratko ovdje, neki ne mogu spavati zbog drugih učenika.

Rafael: Hvala.

Rafael: Što ti se sviđa na MGA?

Žaknica: Sprijateljila sam se s puno djevojčica.

Rafael: Što ti se ne sviđa na MGA?

Žaknica: To što radionice traju jako dugo.

Rafael: Što ti se sviđa na MGA?

Žaknić: Radionice su zanimljive i učiteljica ima dobre i zanimljive sadržaje.

Rafael: Što ti se ne sviđa na MGA?

Žaknić: To što radionice traju po dva sata i duže.

Rafael: Hvala.

Rafael Peteh i Noa Živanović

ፀደቅ ሠጋቅደፅጵ, ምዕጻጵጸጤጸሠደሰቅ ፍጹሙሰፍሪክ ርደቅ

Ove se godine timu Male glagoljske akademije pridružila Nina Štefančić koja je imala ulogu čuvarice sna.

Intervju s njom napravila je voditeljica novinarske radionice, Božena Žugec, pa pročitajte što kaže o žaknićima.

Božena Žugec: Kako se zovete?

Nina Štefančič: Ime mi je Nina Štefančič.

Božena Žugec: Odakle dolazite?

Nina Štefančič: Živim u Kastvu.

Božena Žugec: Čime se bavite?

Nina Štefančič: Završila sam Učiteljski fakultet i trenutno radim u OŠ „Vazmoslav Gržalja“ u Buzetu.

Božena Žugec: Kako ste saznali za Malu glagoljsku akademiju?

Nina Štefančič: Pa radila sam ovdje u školi i pitali su me želim li biti dio tima Male glagoljske akademije.

Božena Žugec: Što radite na MGA?

Nina Štefančić: Čuvarica sam sna, pazim na red i disciplinu i da svi žaknići na vrijeme idu spavati, obave higijenu....

Božena Žugec: Kakvi su žaknići?

Nina Štefančić: Jako su dobra i pristojna djeca, nisu bučni, nisu zahtjevni, samo su malo brbljivi što je normalno u tim godinama.

Božena Žugec: Hvala puno!

Božena Žugec

Ժողովարարի թեմատիկայի և ժողովարարի անունի հիման վրա ԻՆՏԵՐՎՅՈՒՆ

GLAGOLJICA – OGNJIŠTE RIJEČI = SIMBOL SUSRETA I ZAJEDNIŠTVA

Već 31 godinu žaknići svoje putovanje na Maloj glagoljskoj akademiji završavaju priredbom.

Ove je godine tema saziva bila Glagoljica – ognjište riječi. Upravo je uvodnim tekstom završne predstave, kojeg je napisala Maja Stanković, dramska pedagoginja i voditeljica literarno-scenske radionice, sažeta cjelokupna misao vodilja ovogodišnjeg saziva Male glagoljske akademije:

Ognjište je simbol susreta i zajedništva, simbol topline i svjetla. Glagoljica je također simbol svjetla, svjetla koje je donijelo razum, misao, riječ, pismenost... To potvrđuju i nazivi prvih nekoliko slova glagoljske azbuke: Ja koji slova poznajem kažem da je dobro živjeti na Zemlji.

Tijekom petodnevnog druženja na Maloj glagoljskoj akademiji svaka radionica pod vodstvom svojeg mentora priprema kratki igrokaz koji najavljuju članovi literarno-scenske radionice. Ove je godine najava kratkih igrokaza radionica bila u obliku pjesmica koje su nastale iz pera sudionika dotične radionice, a bile su inspirirane temom vatre budući da glagoljica na ovogodišnjem sazivu predstavlja ognjište riječi, glagoljica je vatra koja treba vječno živjeti.

Voditeljica literarno-scenske radionice, Maja Stanković, povezala je te kratke igrokaze u završnu predstavu koja je bila kruna rada Male glagoljske akademije.

4Sama završna priredba započela je u dvorištu PŠ Roč i sastojala se od nekoliko scena.

Prva scena započela je susretom Ćirila i Metoda kojima je bio cilj opismeniti narod tako da su izmislili novo pismo igrajući se različitim oblicima. To pismo nazvali su glagoljica.

U sljedećoj sceni upoznali smo likove Držihe i Dobrovita koji su klesali u kamenu obluk i uglatu glagoljicu, a svoj uradak nazvali su Baščanska ploča.

Nakon toga žakan Juri postao je ključan lik. Njega je pop glagoljaš učio pisati glagoljicu. Naime, znatiželja je put do znanja - pop pruža znanje koje će žakan Juri preneti dalje djeci.

Nadalje smo vidjeli da Želimir i Zvonimir piju vino. Naime, Želimir je kipar koji će raditi skulpture u središtu pismenosti, a one će krasiti cestu koja vodi od Roča do Huma. Tamo će staviti Stup Čakavskog sabora, pa Stol Ćirila i Metoda, pa tako sve do Vrata Huma. Taj kompleks nazvat će Aleja glagoljaša.

U sljedećoj sceni vidjeli smo likove Vladimira, Ivana i Mirka koji su željeli napraviti ljetni kamp u Roču, središtu glagoljice. Kamp bi bio namijenjen učenicima šestih razreda u kojem bi oni spavali, imali obroke, sudjelovali u radu radionica. Trajao bi 5 dana i ime će mu biti Mala glagoljska akademija.

Nakon tog uvodnog dijela u kojem autorica predstave na dinamičan način isprepliće likove i događaje iz povijesti, riječima U početku bijaše Riječ i u njoj život sudionici literarno-scenske radionice pozvali su sve goste da s njima slijede svjetlo znatiželje, svjetlo pitanja i odgovora, s njima su krenuli u potragu za blagom i tako pogledali što su pripremili članovi drugih radionica: novinarske, povijesne, keramičarske, grafičke radionice te radionice dizajna.

Nakon interesantnog prikaza rada drugih radionica svi gosti su se vratili u dvorište PŠ Roč gdje su uz plamen saznali da živa vatra riječi ostavlja trag u kamenu zauvijek. Uz imaginarnu svjetlost fenjera čitali su svoje literarne uratke. Na kraju smo vidjeli da su žaknići naše iskrice koje tvore vatru, iskrice koje tvore ognjište riječi.

Ovim prikazom moglo se vidjeti da je žakničima bilo lijepo ovih pet dana na MGA.

Okupili su sve nas oko ognjišta njihovog znanja i kreativnosti pa je ognjište postalo mjesto susreta, rasplamsalo je iskrice na svim područjima i dalo svjetlo koje nam pokazuje smjer kretanja u budućnost.

Literarne uratke je prof. Anita Klemar, mentorica u literarno-scenskoj radionici, povezala u jednu cjelinu od koje je nastala knjižica učenika radova. Prof. Anita Klemar je i samostalno napravila naslovnicu dotične knjižice.

Knjigu u digitalnom obliku izradila je voditeljica novinarske radionice Božena Žugec te je možete pogledati pod sljedeći linkom:

<https://read.bookcreator.com/01cvYPxPI3eWKjsvuTWiWtAtfQe2/Mf-R2K-JRqWnC9X5LzYz1g>

Božena Žugec

ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ԵՐԻՄ ԹՐԻԿԵՃԿԻ Ք ԶՅՈՃԵԻՆԵԶՈՐ ԵՐԻՄԶՅԵՃՎՃ

PRVI DAN RADA U NOVINARSKOJ RADIONICI

Naša se radionica održavala u jednoj prozračnoj prostoriji. U njoj je, kad su žaknići došli, sve već bilo pripremljeno za sljedećih 5 radnih dana. Puna je bila veselja, marljivosti i kreativnosti.

Na početku radionice svi smo se upoznali. Onda je uslijedilo ponavljanje glagoljice, spajanje latiničnih i glagoljskih slova... Nakon toga nam je voditeljica radionice ispričala što ćemo sve raditi. Potom smo otišli u šetnju po Roču, posjetili smo Vidikovac Želimira Janeša pokraj Malih vrata, prošli smo pokraj crkve sv. Bartola, sv. Roka, topa, tiskare... Također nam je voditeljica radionice objasnila što ćemo raditi sljedeći dan i kako će izgledati završna priredba.

Prvi dan u radionici prošao je veselo!

Sara Kuntić

ԵԻԹՈՐԻՑԿՑԹՈՅ ԻԿՏՈՑԱՄԵՅԹԹՈՑ Խ ԲՅԱՍՑԵԻԹԵԿՅԱԽ ԵԻԹԵՑԲԵՑՎՑՑ

Žaknići su ovih dana bili marljivi i napravili su mnoge radove. Izrađivali su privjeske, lepeze, magnete, straničnike i mnogo toga. Pisali su intervjuje, članke i pisali su o večernjem programu. Osim toga napravili su rječnik u kojem su proučavali kajkavsko i čakavsko narječje, tako da su se pozabavili i pitali druge žakniće kako se kažu pojedine riječi i zapisivali ih kako bi drugi mogli nešto novo naučiti. Žaknići su svoj Rječnik čakavsko-kajkavskog narječja ponosno pokazivali na završnoj priredbi i uzvanici su mu se divili.

Ana Ivančić

ԲՐԶՐԵԱՅԻՅ ԹՈՒՒ ԱՍՅՔՅԵՆՆՔ ԲԵՅԳԱԵՒԻԿ և ԹՈՒՍՍԱՌԻԵՒԵՆՆՔ ՊԵՐԻՒ

Brzo dani prolaze pa je i sutra, 5. 7. 2024., zadnji dan na Maloj glagoljskoj akademiji.

Nitko ne može vjerovati da su dani tako brzo prošli i da već sutra zatvaramo ovu manifestaciju. Svi su tužni, ali nema razloga za tugu. Tu su lijepe uspomene koje ćemo pamtit i do kraja života. Sve radionice su pripremile proizvode kojima će se uljepšati čitava manifestacija Male glagoljske akademije. Novinarska radionica se potrudila oko praćenja programa i pisanja članaka, izvješća o zbivanjima na MGA te je intervjuirala sudionike ovog događanja. Također, sudionici novinarske radionice ukrašavali su i lepeze koje su dizajnirali i bojali po svom nahođenju. Radili su i privjeske, straničnike, kockice za igre i još mnogo toga. Intervjui su svima bili najzanimljiviji jer su se na taj način upoznivali novi prijatelji, mentori i učitelji. Mjesto gdje će novinarska radionica izvesti svoju kratku predstavu je Vidikovac Želimira Janeša, a na štandu pred školom u Roču članovi novinarske radionice će predstaviti predmete koji su se izrađivali tijekom tjedna. Svi jedva čekamo da prezentiramo naše proizvode, ali također nam je i žao što je kraj. Ovo ćemo pamtit i do kraja života!

Sara Kuntić

ՋՐԱԿԱՍՏՈՒԿԱՆ ԾՆԻՆՔԿՈՒ ՁԵՆ ԸՅՈՈՋԵՒՆՔԷՆ ԵՐԽՈՑՈՒՄՆԵՐ

U petak, 5. 7. 2024., novinari su se oprostili od voditeljice novinarske radionice i to tako da su sve doživljaje spakirali u imaginarni kofer. Na stolu su žaknićima bile pripremljene slikovne kartice. Svaki učenik trebao je izabrati nekoliko kartica te sudionicima radionice objasniti zašto je baš izabrao tu karticu koju je potom spremio u koferčić.

Voditeljica novinarske radionice izabrala je karticu na kojoj je bilo prikazano licitarsko srce iz razloga što radi u OŠ M. Bistrica i iz razloga što Mala glagoljska akademija u njezinom srcu zauzima posebno mjesto.

Osim toga žaknići su se oprostili pisanjem kratke pjesme u zadanoj formi; pjesma se trebala sastojati od 11 riječi podijeljenih u 5 stihova.

Uputu za pisanje takve pjesme možete vidjeti ovdje:

_____ (1 riječ: imenica/naslov)

_____ (2 riječi: opis navedenog pojma pridjevom/prilogom; Kakvo je nešto?; Kako?)

_____, _____, _____ (3 riječi: opis aktivnosti/događaja)

_____, _____, _____, _____ (4 riječi: tvoj osjećaj)

_____ (1 riječ: sažetak)

Primjere naših uradaka možete pročitati ovdje:

Glagoljica
Jako zabavna!
Radionice, disko, orkestri...
Zabavno, zanimljivo, dobro, zadovoljstvo...
Izrađivanje!

Noa Živanović

Prijatelji
Sviranje instrumenata, druženje.
Glagoljica, sviranje, druženje...
Zabava, mudrost, ljubav, sreća...
Druženje!

Lena Miletić

Glagoljica
Mala, stara.
Ja je čitam.
Čitam je sa srećom.
Zadovoljstvo!

Rafael Peteh

Glagoljica
Zabavna, društvena.
Zabavno je učiti.
Fora ju je istraživati.
Učenje!

Ana Ivančić

Glagoljica
Jako edukativno!
Sve je zabavno!
Ja se družim s prijateljima.
Društvo.

Marta Prugovečki

Glagoljica
Zabavna, komplicirana.
Pjevanje, plesanje, prijatelji.
Sreća, mir, radost, umor.
Prijateljstvo.

Dora Samsa

Roč
Jako malen.
Bolje znamo glagoljicu.
Ja znam mnogo više.
Znanje!

Sara Kuntić

Na kraju su novinari pisali i pismo žakniću u kojem su saželi svoje dojmove na MGA. Pismo žakniću članovi novinarske radionice primit će na svoju kućnu adresu. Nadamo se da će im izmamiti osmijeh na lice.

Božena Žugec

ፎርም ለጥያቄ ማቅረቢያ

Osluškujući žakniće iz svih krajeva Hrvatske na Maloj glagoljskoj akademiji mali su novinari prikupili tridesetak riječi koje se koriste u svakodnevnom govoru, a zanimljive su po tome što su različitog izraza u trima narječjima – kajkavskom, čakavskom i štokavskom.

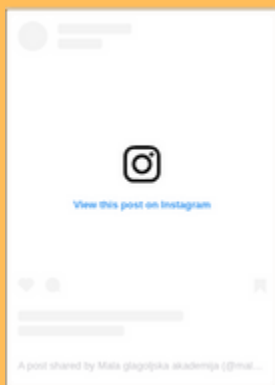
Rječnik čakavsko-kajkavskog narječja nastao je od tih riječi koje su abecednim redom ispisane na interaktivnim prozorčićima tako da se nakon standardnog izraza navodi čakavska, a ispod njega kajkavska riječ. Vokali u riječima napisani su glagoljicom. Prilikom sastavljanja rječnika pojavile su se nedoumice oko izgovora i izraza pojedinih riječi jer svako mjesto ima svoj mjesni govor, tako da su se birali izrazi koji su poznati većini govornika određenog narječja.

Rječnik čakavsko-kajkavskog narječja izradili su žaknići novinarske radionice: Ana Ivančić, Sara Kuntić, Lena Miletić, Rafael Peteh, Marta Prugovečki, Dora Samsa, Noa Živanović, Aleksandra Damjanić i Božena Žugec.

Naslovnu stranicu Rječnika čakavsko-kajkavskog narječja izradila je voditeljica grafičke radionice Živa Kutnjak Crnić u suradnji sa sudionicima dotične radionice koristeći se pri tome tehnikom cijanotipije. To je fotografski proces koji daje sliku cijan plave boje.

Na taj je način i ove godine ostvarena suradnja grafičke i novinarske radionice. Ovim putem voditeljica novinarske radionice, Božena Žugec, zahvaljuje voditeljici grafičke radionice, Živi Kutnjak Crnić, na nesebičnom trudu i nada se uspješnoj suradnji u nadolazećim godinama.

Interaktivno izdanje Rječnika čakavsko-kajkavskog narječja možete pogledati pod sljedećim linkom:

Aleksandra Damjanić i Božena Žugec

ፎሞዳዊ፣ ምክትባዊና-ፋክቶሪያዊ ደብዳቤዎች

STANDARDNA RIJEČ	ČAKAVSKA BESEDA	KAJKAVSKA REČ
baka	nona	baba
čarape	bičve	štumfi
čaša	mižu/glaž	kupica
djed	nono	deda
grah	fažol	bažul
haljina	brhan	oprava
jastuk	kušin	vanjkuš
kiša	daž	dežd
kišobran	lumbrena	ambrela
krojačica	žnjidarica	šnajderica
komadić	bakun	ficlek
krstavac	kakumar	vugurek
leđa	život	križa
lonac	padela	rajngla
lud	munjen	nor
naušnice	rićini	ringlini
papirnata vrećica	škartoc	škarnicl
pas	brek	cucek
penjati se	verat se	pentрати se

සමාජමය සම්බන්ධතා-සම්බන්ධතා ප්‍රතිසමාජය

STANDARDNA RIJEČ	ČAKAVSKA BESEDA	KAJKAVSKA REČ
pjevati	kantat	popevati
posao	delo	posel
pripremiti	prontat	pripraviti
prozor	okno	oblok
prsluk	đakuvendu	lajbek
raajčica	pomidor	paradajz
razgovarati	ćakulat	spominati se
razmišljati	pensat	gruntati
stepenice	škalini	štenge
suknja	kotula	šos
svećenik	plovan	župnik
šešir	klebuk	škrljak
učitelj	maještro	vučitel
učiti	vaditi se	vučiti se
varivo	maneštra	župa
vještica	štriga	coprnica
zaimača	pajić	šeflja
zavjese	kultrine	firunge
zec	kunić	zajec

መጨረሻውም የግልጽ ምርጫ ማድረግ አስፈላጊ መሆኑን ያሳያል።

Iz određenih riječi koje su uvrštene u Rječnik čakavsko-kajkavskog narječja nastala je i kratka dramska igra novinarske radionice koju je inspirativno pripremila Aleksandra Damjanić, mentorica u novinarskoj radionici.

Njome se je novinarska radionica predstavila na završnoj priredbi, 5. 7. 2024., na Vidikovcu Želimira Janeša u Roču.

Budući da je tema ovogodišnjeg saziva Glagoljica – ognjište riječi te kako se pojedine riječi na čakavskom i kajkavskom narječju ne bi izgubile i kako bi ostalo zabilježeno njihovo značenje i upotreba, ovu kratku dinamičnu dramsku igru pod nazivom Priča o žaknićima, možete ovdje pročitati:

Priča o žaknićima

Dora: Rafo, Rafo, prontala sam ti maneštru!

Rafael: Kaj si mi pripravila?

Lena: Ma, pripremila ti je varivo! Varivo od besed, reči ili riječi, na ognjištu glagoljice. A ovako počinje štorija ili priča...U malome mjestu Roču...

Dora: Gdje žive none i nonići.

Marta: Babice i dedeki.

Rafael: Bake i djedovi.

Dora: Škalinima se veru i kroz okna gledaju.

Marta: Štengama se pentraju i čez obloke lučeju.

Rafael: Stepenicama se penju i kroz prozore gledaju mali Žaknići.

Dora: Čakulaju i kantaju.

Marta: Spominaju se i popevaju.

Rafael: Razgovaraju i pjevaju, a munjeni malo i noriju.

Ana: Maještro ih vadi o glagoljici.

Sara: Vučitel ih vuči o glagoljici.

Noa: Učitelj ih uči o glagoljici.

Dora: Pensaju.

Marta: Gruntaju.

Rafael: I razmišljaju što će jesti kad ogladne, a neke i bole leđa.

Ana: Boli život.

Sara: Boliju križa.

Ana: Ima tu svega – maneštra od fažola iz padele.

Sara: Župa od bažula iz rajngle.

Noa: Varivo od graha iz lonca.

Ana: Pomidor.
Sara: Paradajz.
Noa: Rajčica.

Ana: Kukumar.
Sara: Vugurek.
Noa: Krastavac.

Ana: Ne boje se ni štrige ni breka.
Sara: Ni coprnice ni cucka.
Noa: Ni vještice ni psa.

Dora: Od daša ih štiti lumbrena.
Marta: Od dežđa ih štiti ambrela.
Rafael: Od kiše ih štiti kišobran.

Ana: Nedejom djevojke oblače kotule, bičve, đakuvendu i račine. I gredu na mašu pa slušaju plovana.
Sara: V nedelu puce oblačiju šose, štumfe, lajbeke i ringline. I ideju na mešu pa slušaju župnika.
Noa: U nedjelju djevojke oblače suknje, čarape, prsluke i naušnice. I idu na misu pa slušaju svećenika.

Lena: A kad se kultrine, firunge ili zavjese spuste, za sjećanje ostaje priča, ljubav, zadovoljstvo, sreća i magija Roča...

Priču o žaknićima napisala je Aleksandra Damjanić, mag. educ.
Tekst su dramatizirali žaknići novinarske radionice.

Božena Žugec

ՀԱՅԹՈՅՄՈՅԻՒՆ

Naši su novinari bili jako vrijedni. Tijekom svog boravka na MGA skupili su različita znanja koja su pretočili u zabavne kvizove u različitim web alatima.

Kliknite na linkove, naučite nešto novo i pri tome se zabavite!

Kviz u web alatu Quizlet izradili su Noa Živanović i Rafael Peteh:

<https://quizlet.com/927368823/match?funnelUUID=434618bc-3040-4690-b6ca-47948a247556>

Kviz u web alatu Quizizz izradile su Sara Kuntić, Marta Prugovečki i Dora Samsa:

<https://quizizz.com/join?gc=88274542>

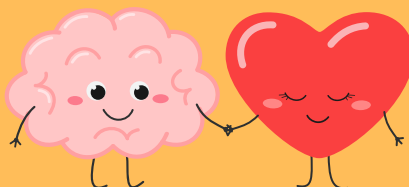
Božena Žugec, prof.

Riješite križaljku!

1. Kako se zovu Sv. Braća koja su sastavila glagoljicu?
2. Koji kralj se spominje u Bašćanskoj ploči?
3. Na kojem otoku je nađena Bašćanska ploča? Na otoku _____.
4. Što predstavlja slovo S u glagoljici?
5. U kojem se gradu sada nalazi Bašćanska ploča? Nalazi se u _____.

1										
2										
3										
4										
5										

Marta Prugovečki

Riješite rebuse!

a)

Rješenje: ____ Č

b)

____ VA

JA ____ DA

____ LJAN

MA ____

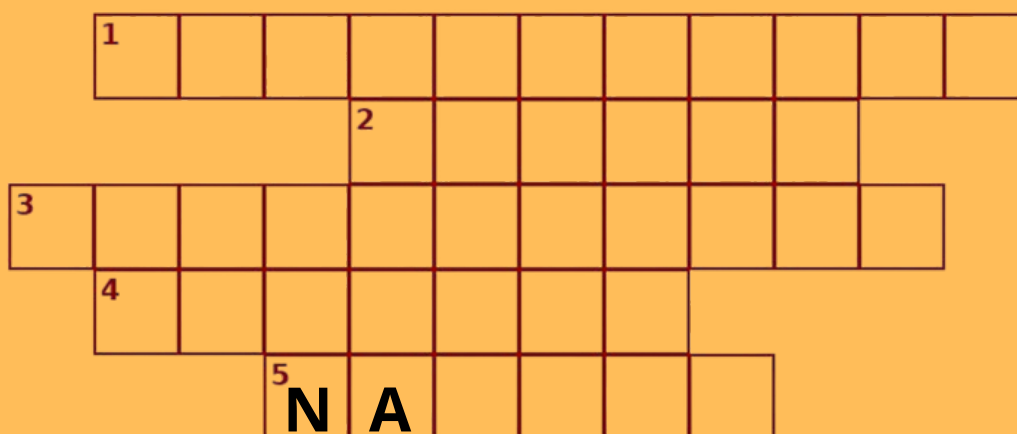
Rješenje: _____

Marta Prugovečki

Riješite križaljku!

1. Tko je osmislio glagoljicu?
2. Gdje su rođeni Ćiril i Metod? U _____.
3. Kakva mogu biti glagoljska slova?
4. Gdje se nalazi original Bašćanske ploče? U _____
5. Gdje je pronađena Bašćanska ploča?

Ključna riječ u križaljci je _____ .
(najveći hrvatski poluotok).

Zaokružite tu riječ u križaljci!

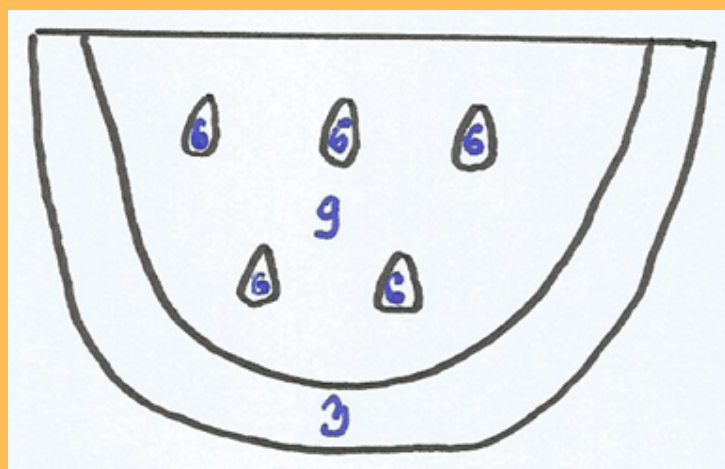
Sara Kuntić

Izračunajte i obojite!

$$\text{h} + \text{e} = \text{green circle}$$

$$\text{oo} + \text{3} = \text{red circle}$$

$$\text{e} + \text{9} = \text{black circle}$$

Dora Samsa

Zaokruži zadane riječi!

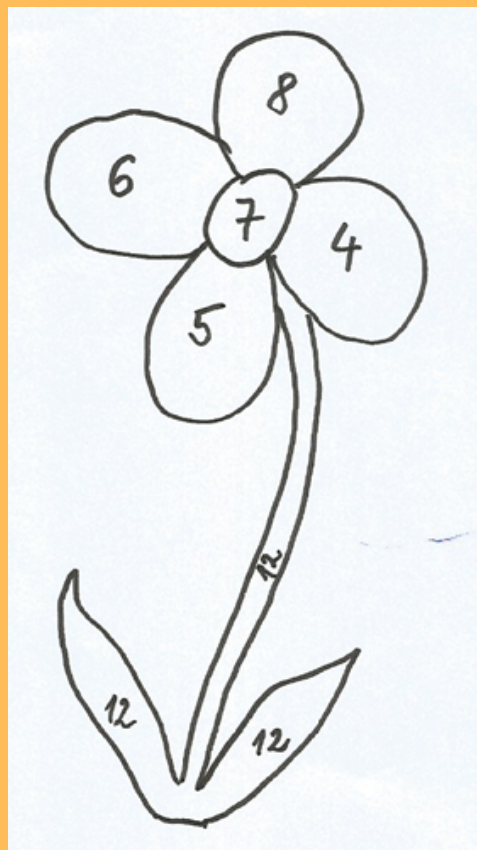
ՎՈՐՃԻՐՅՈՒ, ԵԾԾՆԻ, ՊԻՊԻ, ԺԻԻՈՍ, ԵՃԵԻ, ԺԵԶԻ

Յ	Ե	Ի	Ե	Ճ	Ե
Վ	ՈՍ	Ճ	ԻԲ	Յ	ՍՍ
Յ	Պ	ՈՍ	ՍԵ	Ե	Ք
ՈՍ	Ք	Ի	ԾՆ	Զ	Ե
ՈՍ	Վ	ԺԻ	Պ	Ե	Հ
Ի	Հ	Զ	ԺԻ	Ի	Յ

Dora Samsa

ՃԹՈՆԻԾՔՁԵՐԻ ԿՐՄԱՅ 8 ՑԷՑԿՐԻՃՄԱՅ

$$\begin{aligned} \sim \text{հ} + \sim \text{Յ} &= \text{Yellow Circle} \\ \sim \text{ա} + \sim \text{հ} &= \text{Red Circle} \\ \sim \text{ա} + \sim \text{Է} &= \text{Orange Circle} \\ \sim \text{ա} + \sim \text{ա} &= \text{Blue Circle} \\ \sim \text{ա} + \sim \text{ո} &= \text{Black Circle} \\ \sim \text{Յ} + \sim \text{Յ} &= \text{Green Circle} \end{aligned}$$

Dora Samsa

ԵՐԻՑՔՁԵՐԻ ԿՐՄԱՅ 8 ԲՆՃՐԲՆՈՒՄԻ ԿՐՄԱՅ ԵՅ ԹՈՒ ԳՈՐԽԻԳՈՑԿՈՒՄՈՒՄԸ:

$$\begin{aligned} \sim \text{Յ} + \sim \text{Ճ} + \sim \text{ո} &= \\ \sim \text{Հ} - \sim \text{Ճ} - \sim \text{ո} &= \\ \sim \text{Թ} + \sim \text{հ} + \sim \text{Յ} &= \\ \sim \text{հ} + \sim \text{հ} + \sim \text{հ} + \sim \text{հ} &= \\ \sim \text{Ե} - \sim \text{Թ} &= \\ \sim \text{Ճ} - \sim \text{ո} &= \end{aligned}$$

Lena Miletic

GLAVNA UREDNICA

Božena Žugec, prof.

GRAFIČKA UREDNICA

Stanka Svetličić, prof.

NOVINARI

Voditeljica:

Božena Žugec, prof.

Mentor:

Aleksandra Damjanić, mag. educ.

Urednica:

Marta Prugovečki

Zamjenica urednice:

Lena Miletić

Učenice i učenici:

Ana Ivančić

Sara Kuntić

Lena Miletić

Rafael Peteh

Marta Prugovečki

Dora Samsa

Noa Živanović

FOTOGRAFKINJE:

Maja Bejuk

Ela Ciliga

Leona Pučak

Erin Gržentić

